

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 19, 25, 82, 86 IR 95 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
DERINIMO PAŽYMA**

Institucijos pavadinimas, rašto data ir numeris	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai, kodėl neatsižvelgta į institucijų pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos teisės grupė, 2019-09-19 Nr. NV-2652	<p>Nesuprantama, kodėl Viešųjų pirkimų įstatymo nuostatų siūloma netaikyti tik Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalies 2 punkto a papunktyje nurodytiems subjektams, tačiau šios nuostatos būtų taikomos Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalies 2 punkto b ir c papunkčiuose nurodytiems subjektams (juo labiau, kad jokių išimčių siūloma netaikyti pirkimams, finansuojamiems tarptautinės finansinės paramos lėšomis). Pažymėtina, kad Įstatymų projektų aiškinamajame rašte išdėstytos problemos (kompetencijos ir žmogiškųjų išteklių trūkumas, didelė administracinė našta), su kuriomis, Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuomone, susiduria Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalies 2 punkto a papunktyje nurodyti subjektai, analogiškai gali būti susietos ir su kitais šio punkto b ir c papunkčiuose nurodytais subjektais, pvz., jeigu teigiama, kad nevyriausybinių organizacijų, per metus gaunanti daugiau, kaip 50 proc. finansavimą iš valstybės biudžeto, yra nepajėgi įgyvendinti Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, tai neaišku, kodėl šiuos reikalavimus yra pajėgus įgyvendinti kitas šios nevyriausybinių organizacijos kontroliuojamas juridinis asmuo, kuris savo finansiniais ir žmogiškaisiais pajėgumais</p>	<p>Atsižvelgta iš dalies.</p> <p>Atkreiptinas dėmesys, kad šis pakeitimas skirtas Vyriausybės programos 273 punkto nuostatomis įgyvendinti – sudaryti sąlygas bendruomenių organizacijoms ir nevyriausybiniams organizacijoms dalyvauti įgyvendinant regioninę politiką, <...> peržiūrėti ir supaprastinti viešųjų pirkimų taisykles.</p> <p>Pažymėtina, kad siūloma netaikyti Viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymo) nuostatų Įstatymo 2 straipsnio 25 dalies 2 punkto a papunktyje nurodytiems subjektams (ir tokių subjektų kontroliuojamų subjektų ar subjektų, kurie turi administraciją, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusė narių yra skiriami pirmiau nurodytų asmenų) ne tik dėl nepakankamos kompetencijos, bet dėl jų teisinio statuso ir paskirties ypatumų. Šių subjektų buvimas perkandžioja organizaciją priklauso nuo finansavimo iš valstybės ar savivaldybės biudžetų ar fondų ir nuosavų lėšų santykio, todėl šis statusas dažnai gali keistis. Jų atliekamų pirkimų organizavimui taikomas skirtingas reguliavimas priklauso nuo tuo metu turimo teisinio statuso – jei jie tampa perkandžioja organizacija, pirkimai atliekami pagal Įstatymą, jei nėra perkandžioji organizacija, bet įgyvendina tarptautinės paramos lėšų finansuojamus projektus, pirkimui taikomi šių projektų administravimą ir finansavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai. Ir jei tokių subjektų veikla finansuojama iš valstybės ar savivaldybės biudžetų ar fondų, tačiau šios lėšos sudaro mažiau kaip 50 procentų jų pajamų, jie neįgyja perkandčiosios organizacijos statuso ir pirkimus atlieka, biudžeto ar fondų lėšas leidžia netaikydami jokių pirkimus reglamentuojančių teisės aktų. Pažymėtina, kad dabartinis reguliavimas mažoms</p>

<p>gali būti dar mažesnis. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, sutiktina su Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos 2019 m. rugsejo 13 d. antikorporacinio vertinimo išvadoje Nr. 4-01-8009 išdėstyta pozicija, kad „teisės aktuose daryti išimtis dėl nepakankamos kompetencijos nėra proporcinga“. Manytina, kad pirmiausia turėtų būti siekiama užtikrinti efektyvų ekonomiška, racionalų ir skaidrų viešųjų lėšų naudojimą, nes tai yra reikšmingesnis interesas, nei atskirų juridinių asmenų problematika, susijusi su gebėjimų trūkumu išpildant viešųjų pirkimų reikalavimus. Pastarajai problemai spręsti gali būti daromi teisės aktų pakeitimai, susiję su viešųjų pirkimų proceso tobulinimu (pvz., galimybės kreiptis į konkrečių tiekėjų ar žodinės sutarties sudarymo išplėtimas), tačiau šie palengvinimai turėtų būti taikomi visoms perkančiosioms organizacijoms, neišskiriant kurios nors vienos grupės.</p>	<p>nevyriausybiniams ar kitoms panašaus pobūdžio organizacijoms sukuria jų pajėgumo neatitinkančių sunkumų, nes jos privalo atlikti viešųjų pirkimų procedūras, rengti visų per kalendorinius metus sudarytų pirkimo sutarčių ataskaitas, o nuo 2023 m. – rengti viešųjų pirkimų planus, tačiau nenuolatinis perkančiųjų organizacijų statusas neleidžia išlaikyti kvalifikuoto personalo šioms funkcijoms atlikti. Įvertinus tai ir skatinant nevyriausybinių organizacijų veiklą, tikslinga nereguliuoti nedidelės vertės pirkimų, nes šiais atvejais Įstatymo taikymas sukuria didesnę administracinę naštą, nei sukuriamą naudą.</p> <p>Projektų lydimuosiuose dokumentuose patikslinti argumentai, kodėl būtent šiai perkančiųjų organizacijų grupei numatomas skirtingas teisinis reguliavimas.</p> <p>Atsižvelgus į suinteresuotų institucijų pasitarime išreikštą nuomonę dėl pirkimų mažareikšmiškumo ir galimo korupcijos pasireiškimo masto, sumažinta riba (nuo per finansinius metus viešiesiems pirkimams skiriamų 58 000 eurų iki 30 000 eurų), kada galima būtų netaikyti Įstatymo reikalavimų nevyriausybinių ar panašaus pobūdžio organizacijų pirkimams. Specialiųjų tyrimų tarnybos nuomone, pasiūlytas sprendimas sumažintų korupcijos apraiškos riziką. Specialiųjų tyrimų tarnyba, atsižvelgdama į tai, patikslinto Įstatymo projekto pakartotinio antikorporacinio vertinimo neatliktų.</p> <p>Todėl Įstatymo projekte patikslinta nuostata ir nurodyta, kad viešųjų pirkimų įstatymų reikalavimų gali netaikyti viešieji ar privatieji juridiniai asmenys, kurie skiria per finansinius metus viešiesiems pirkimams ne daugiau kaip 30 000 Eur ir yra kontroliuojami (valdomi) viešųjų ar privačiųjų juridinių asmenų, atitinkančių Viešųjų pirkimų įstatymo 2 straipsnio 25 dalies 2 punkto a papunkčio sąlygą, arba turi administraciją, valdymo ar priežiūros organą, kurio daugiau kaip pusė narių yra skiriami pirmiau nurodytų viešųjų ar privačiųjų asmenų.</p>
---	---

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Viešųjų pirkimų politikos skyriaus
vyriausioji specialistė

Neringa Andrijauskienė

2019-10-08

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vedėjas

Arūnas Alekša

2019-10-08

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Viešųjų pirkimų politikos skyriaus
patarėja

Rima Ambrazavičiūtė

2019-10-08

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Ekonomikos ir inovacijų ministras

Vytautas Sinkevičius

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Viešųjų pirkimų skyriaus vedėja

Aurelija Ylė

2019-10-08

Ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Ekonomikos ir inovacijų kancelerė

Alga Vėbrienė

Lietuvos Respublikos
ekonomikos ir inovacijų ministerijos
Teisės departamento
Teisėkūros skyriaus vyriausiasis specialistas

Jarūnas Malinauskas

2019-10-08